

Rentemøte 10. mai 2012

Ny informasjon siden Pengepolitisk rapport 1/12¹

Internasjonal økonomi

- Samlet har den økonomiske utviklingen hos handelspartnerne vært om lag som anslått i Pengepolitisk rapport 1/12. Høyere aktivitet i flere fremvoksende økonomier har bidratt til en bedring av utviklingen internasjonalt siden årsskiftet. I mange europeiske land er veksten lav eller avtakende, og den vedvarende statsgjeldskrisen i euroområdet har igjen bidratt til økt usikkerhet. Det er særlig bekymring for situasjonen i Spania men også for utviklingen i Hellas etter parlamentsvalget.
- I World Economic Outlook, som ble publisert i april, anslår IMF en global vekst på 3,5 prosent i inneværende år. Dette er en oppjustering på 0,2 prosentenheter fra anslagene i januar. IMF anser at utsiktene for global vekst nå ser noe lysere ut, men advarer særlig mot de samlede virkningene av en sterk finanspolitisk konsolidering i mange land samtidig.
- Tolvmånedersveksten i konsumprisene hos våre viktigste handelspartnere har falt siden toppen i september 2011. De siste månedene har den underliggende prisveksten vært om lag uendret hos handelspartnerne samlet.
- Hos de fleste av våre viktigste handelspartnere er både de kortsiktige og langsiktige inflasjonsforventningene noe lavere enn ved publisering av PPR 1/12, mens de kortsiktige inflasjonsforventningene i Storbritannia er om lag uendret.

Finansmarkedene

Aksjer og råvarer

- Aksjemarkedene har falt siden siste pengepolitiske rapport. I Europa har Stoxx 600-indeksen falt rundt 7 prosent. Aksjekursindeksen for europeiske finansinstitusjoner har falt rundt 15 prosent.
- Oljeprisen² har falt 10 prosent og er nå 115 dollar per fat.
- The Economists ukentlige prisindeks for råvarer målt i XDR³ er om lag uendret.

¹ Alle tall er endringer fra 14. mars 2012, med mindre annet er spesifisert. Alle markedsdata er per 8. mai 2012

² Gjennomsnitt av siste fem handledager

³ Spesielle trekkrettigheter i IMF. Per 8. mai var 1 XDR = 8,95 NOK

Renter

- Renten på spanske statsobligasjoner med ti års løpetid har steget nær 70 basispunkter, mens den tilsvarende italienske statsobligasjonsrenten har steget nær 60 basispunkter. Gresk tiårig statsobligasjonsrente har steget nærmere 500 basispunkter, mens portugisisk tiårig statsobligasjonsrente har falt nærmere 250 basispunkter.
- Langsiktige amerikanske og tyske statsrenter er fremdeles svært lave, og har falt ytterligere siden siste pengepolitiske rapport. Norske langsiktige statsrenter har også falt.
- Internasjonale pengemarkedsrenter har falt noe siden forrige pengepolitiske rapport. De kortsiktige styringsrenteforventingene er om lag uendret. Dette betyr at risikopåslagene i internasjonale pengemarkedsrenter har falt noe.
- I Norge falt både pengemarkedsrenten og kortsiktig styringsrenteforventning ved fremleggelsen av PPR 1/12. Så langt i andre kvartal har risikopåslaget i tre måneders NIBOR endret seg lite og vært om lag som anslått.
- Rentedifferansen overfor handelspartnerne falt ved fremleggelsen av PPR 1/12. Siden har den steget litt igjen og er nå rundt 1,3 prosentenheter, målt ved tremåneders pengemarkedsrente. Forventet rentedifferanse fremover har også økt litt siden midten av mars.
- Markedsaktørene forventer at styringsrentene vil holdes lave i lang tid fremover. For de fleste hovedvalutaene ventes ingen renteendringer de neste tolv månedene. I noen land synes aktørene å vente kutt i styringsrenten i løpet av det neste året.
- Ifølge tall fra Norsk Familieøkonomi er vektet utlånsrente på nye boliglån⁴ 3,86 prosent, en nedgang på 0,16 prosentenheter siden forrige pengepolitiske rapport.
- Risikopåslaget på italienske obligasjoner med fortrinnsrett (covered bonds) er uendret siden forrige pengepolitiske rapport, mens risikopåslaget på spanske obligasjoner med fortrinnsrett har økt med 0,5 prosentenheter.
- Den gjennomsnittlige prisen på kredittforsikring for europeiske finansinstitusjoner (CDS-prisen), målt ved iTraxx-indeksen⁵ har steget 55 basispunkter. Kredittforsikringsindeksen for europeisk statsgjeld⁶ er om lag uendret.

⁴ Nye boliglån på 1 million kroner med flytende rente, innenfor 60 prosent av kjøpesum.

⁵ iTraxx-indeksen er en indeks bestående av gjennomsnittet av priser for å forsikre seg mot at selskapene i indeksen misligholder sin gjeld. Selskapene i finansindeksen er 25 store europeiske finansinstitusjoner.

⁶ Kredittforsikringsindeksen for europeisk statsgjeld er endret siden forrige pengepolitiske rapport. Kypros har erstattet Hellas som medlem i indeksen. Denne omleggingen ble foretatt i tidsrommet rundt forrige rentemøte. Endringen er derfor målt fra 20. mars 2012.

Valuta

- Amerikanske dollar (USD) og euro (EUR) har effektivt svekket seg med henholdsvis 1,5 og 1,8 prosent. Britiske pund (GBP) har styrket seg med 3,3 prosent til sitt sterkeste nivå siden august 2009. Japanske yen (JPY) har styrket seg med 5 prosent.
- Australske dollar (AUD) har svekket seg med 4,7 prosent. Sentralbanken i Australia senket styringsrenten med 50 basispunkter på rentemøtet 1. mai. Dette har bidratt til å svekke kursen. Newzealandske dollar (NZD) har svekket seg med 3,8 prosent, mens canadiske dollar (CAD) har svekket seg med 1,2 prosent. Spekulasjoner om at Canada vil bli det første landet blant G7-nasjonene som begynner å reversere en svært ekspansiv pengepolitikk har bidratt til å begrense kursfallet.
- Den effektive kronkursen, målt ved I-44, har holdt seg relativt stabil de siste ukene. Målt ved I-44 har kronkursen i gjennomsnitt vært 87,3 hittil i andre kvartal. Dette er noe svakere enn anslått i PPR 1/12.

Norsk økonomi

Priser

- Fra april 2011 til april 2012 steg konsumprisindeksen (KPI) med 0,3 prosent.
- Korrigert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser (KPIXE), steg konsumprisene med 0,6 prosent i april, ned fra 1,3 prosent i mars. Prisveksten justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE) var 0,7 prosent i april. Andre indikatorer for underliggende inflasjon lå mellom 1,1 og 1,7 prosent. Prisveksten i april var om lag som anslått i PPR 1/12.

Produksjon og etterspørsel

- Husholdningenes varekonsum korrigert for sesongmønster økte med 1,6 prosent fra februar til mars etter en oppgang på 0,7 prosent måneden før.
- Forbrukertilliten målt ved Opinion Perducos CCI viste i april en oppgang for fjerde måned på rad. Indeksen økte fra 8,3 i mars til 9,4 i april. Nivået i april var over gjennomsnittet for indeksen fra mai 2007.
- Ifølge byggearealstatistikken ble det igangsatt 6,5 prosent mindre boligareal i perioden januar til mars enn i foregående tremånedersperiode, korrigert for sesongmønster. Ved utgangen av mars var 40 632 boliger under arbeid. Det ble fullført 5 234 boliger i løpet av perioden januar til mars, mens det på samme tid året før ble fullført 5 153 boliger.
- Industriproduksjonen korrigert for sesongmønster økte med 0,4 prosent i første kvartal, sammenliknet med fjerde kvartal i fjor. Industriproduksjonen falt med 0,8 prosent fra mars i fjor til mars i år korrigert for antall virkedager.

- Norsk PMI (Purchasing Manager Index) økte fra februar til mars, men falt fra 59,3 i mars til 53,7 i april, korrigert for sesongmønster. Indeksene for sysselsetting og nye ordre bidro mest til nedgangen i april.
- Bedriftene i SSBs konjunkturbarometer for industri og bergverk rapporterte om økt produksjon og sysselsetting i første kvartal. Ordretilgangen på hjemmemarkedet økte, mens ordretilgangen på eksportmarkedet var om lag uendret. Den sammensatte konjunkturindikatoren for industrien økte fra 6 i fjerde kvartal til 9 i første kvartal. Bedriftene venter økt produksjon, sysselsetting og ordretilgang i inneværende kvartal.
- Informasjon innhentet i april fra et begrenset utvalg kontakter i Norges Banks regionale nettverk, indikerer at produksjonsveksten har vært noe sterkere enn bedriftene så for seg i januar. De samlede markedsutsiktene ser også ut til å være bedret litt siden i januar.
- Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2011 anslås til 94 milliarder kroner i Statsregnskapet 2011. Det er 5 milliarder lavere enn i nysalderingen. Underskuddet anslås til 3,1 prosent av SPU.

Arbeidsmarked og lønn

- Registrert arbeidsledighet korrigert for sesongmønster var 2,5 prosent av arbeidsstyrken i april, opp fra 2,4 prosent i mars.
- Ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidskraftsundersøkelse (AKU) var arbeidsledigheten korrigert for sesongmønster 3,2 prosent av arbeidsstyrken i februar. Sysselsettingen og arbeidsstyrken steg med henholdsvis 6 000 og 3 000 personer fra januar til februar.
- Lønnsoppgjørene for 2012 har startet og Fellesforbundet og Norsk Industri har oppnådd enighet etter mekling. Teknisk Beregningsutvalg har anslått overhenget for denne gruppen til 1,3 prosent og de sentrale forhandlingene ga et totalt tillegg på om lag 0,85 prosent.

Innenlandsk kreditt og boligpriser

- Publikums innenlandske bruttogjeld (K2) steg med 7,0 prosent fra februar i fjor til februar i år, opp fra en tolv månedersvekst på 6,9 prosent i januar. Husholdningenes gjeld økte med 7,3 prosent i februar, opp fra 7,2 prosent i januar. Gjelden til de ikke-finansielle foretakene økte med 6,4 prosent i februar, opp fra 5,8 prosent i januar.
- I følge Eiendomsmeglerbransjens boligprisstatistikk steg boligprisene med 8,5 prosent fra april 2011 til april i år. Tolv månedersveksten i mars var 6,9 prosent. Korrigert for sesongjustering steg boligprisene med 0,9 prosent fra mars til april, etter en økning på 0,6 prosent måneden før.